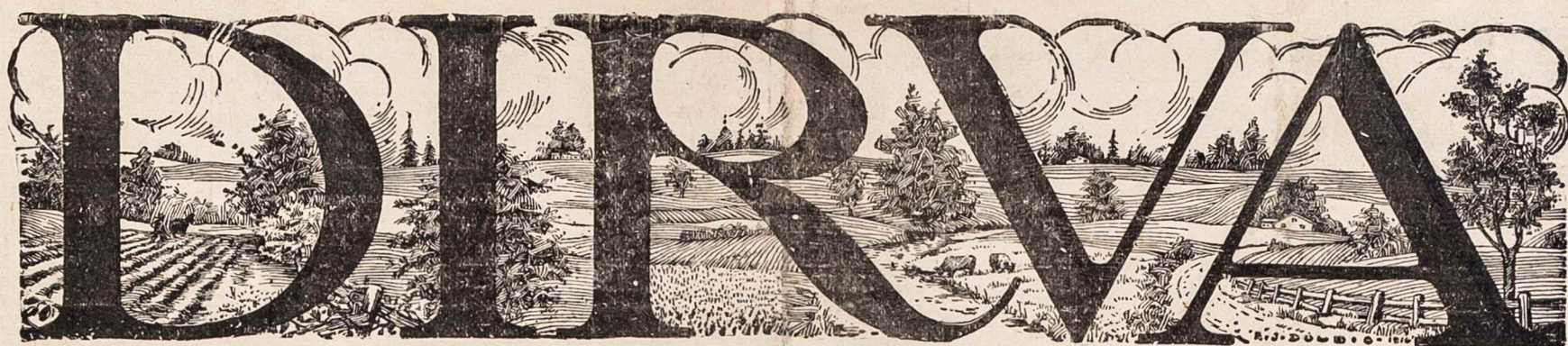

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries.... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvenytose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainu klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

No. 26

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 30, 1933

KAINA 5c.

Vol. XVIII (18-ti Metai)

Persergsti nuo Kainų Kelimo Tikslu Pasipelnyt

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Automobilių produkcija pajuto didžiausį pagerėjimą. Gegužės mėnesį automobilių išdirbtą 172,883 — daugiausia negu kurį paskirą mėnesį 22 mėnesių bėgyje. Gegužės mėnesio automobilių gamyba buvo 51 nuoš. didesnė negu tą patį mėnesį 1932 metais.

Canton, O. — Dvi dirbtuvės čia pakėlė savo darbininkams algų 10 nuoš.

New Castle, Pa. — Universal Sanitary Mfg. Co. padidino darbininkams algų 10 nuoš.

Milwaukee, Wis. — Cutler Hammer, Inc., padidino algas savo 800 darbininkų.

Ohio valstijoje beveik visos rytinės angliakasyklų kompanijos pakėlė algas savo darbininkams nuo \$2.80 iki \$3.20 už dieną. Tikima tolesnių algų pakėlimų kitose kasyklose.

Autobusų kompanijos irgi kelia savo šoferiams algas. Great Eastern Stages kompanija pakėlė 11 nuoš.

Chicago. — Gelžkelių linijos bendrai pareiškė visoms gelžkelių tarnautojų ir darbininkų unijoms jog nuo Spalio 1 d. ši rudenį jos numazins algas 12½ nuoš. Gelžkelių kompanijos tuomet sutauptų \$350,000,000 i metus. Gelžkeliečiai pasiryžę tam pasipriešinti.

Akron, O. — Šešios gumų išdirbystės pakėlė savo darbininkams algas. Vienos davė 5 nuoš., kitos 10 nuoš.

Apie 52,000 gumo darbų darbininkų tokiu būdu gavo algų padidinimą visoje šalyje.

Prasidėjus Amerikoje kėlimui darbininkams algų ir darbams daugėjant, įvairios unijos kurių populiariškumas nupuolet bedarbei užėjus, dabar rengiasi prie didelių vajų suimti i savo globą darbininkus.

Darbininkų organizavimui pritaria ir Darbo Sekretorius Perkins (moteris), kuri yra vienatinė moteris Roosevelt kabinete.

Amerikos Darbo Federacija pagyvėjo ir pasiryžus apimti i savo glėbį daugelio darbo šakų darbininkus.

Ir angliakasių unija pradėjo siusti organizatorius i tokias kasyklų valstijas kur jų pirmiau neįsileisdavo.

Angliakasių vadas Lewis sako kad jų unija padidėjo 40,000 narių.

Vaikų darbas tampa uždraustas audimo industrijose: vaikai iki 16 metų nebus priimami dirbti, jų vietose gaus darbus suaugusieji.

VALDŽIA NETOLERUOS TOKIŲ KURIE PABRANGINS REIKMENIS, SAKO ADMINISTRATORIUS, GEN. JOHNSON.

PERSERGISTI NUO NORO PRALOBTI

Washington. — Generalas Hugh S. Johnson, šalies atgaivinimo administracijos direktorius, kalbėdamas i visos šalies piliečius per radio Birželio 25 d. persergėjo šalies prekiautojus apsaugoti nuo kėlimo kainų ant prekių, nes dabar nėra laikas bandyti pasipelnyti ir greitai pralobti. Visi turi dėti pastangas atgaivinti šalį, ir joks neapgalvotas kainų kėlimas nebus valdžios pakenčiamas.

JAU 16 VALSTIJŲ ATMETE PROHIBICIJA

Prie prohibiciją atmetančių valstijų prisidėjo Kalifornija ir West Virginia — taigi dabar jau 16 valstijų nubalsavo prohibiciją panaikinti. Dar reikia 20 valstijų kad prohibicija nustotų galės kaip įstatymas.

Šymet dar 15 valstijų turės balsavimus prohibicijos reikale. Taigi truks dar 5 valstijų, jeigu visos kurios balsuos atmes ją.

PROHIBICIJOS VYKDYMO LĖŠAS MAŽINA

Washington. — Sekanti meta prohibicijos vykdymui bus skirta tik \$4,300,000, arba pusė tiek kiek šymet.

Mat, iki valstijos neatmes prohibiciją, valdžia turi žiūrėti įstatymo kuris yra teisėtas ir nors iš vardo priimti jį.

BOMBA VATIKANE

Roma. — Birželio 25 d. Šv. Petro katedros viename kambaryje sprogo bomba, nuo kurios keturi žmonės sužeisti. Popiežius tuo laikui buvo Vatikano knygne, ketvirtame aukšte.

ATNAUJINA PREKYBĄ

Londonas. — Anglija ir Rusija atnaujinio savitarpinę prekybą, kuri buvo nutraukta kada pereita žiema sovietai areštavo ir teisė keturis Anglus už špiegavimą.

DINGO DU ISPANAI LAKUNAI

Du Ispanai lakunai išlėkė iš Kubos i Meksiką ir kelionėje dingo. Jie buvo atskridę iš Ispanijos i Kubą. Amerikietis lakunas Matern, kuris norėjo sumušti rekordą aplėkimo aplink žemę, taipgi dingęs kelionėje iš Azijos i Ameriką.

Išmeta žydus. Vokietijoje iš darbo unijų išmetama žydai daibininkai.

1,200,000 BEDARBIŲ GAVO DIRBTI

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos skaitli-nėmis, armija iš apie 1,200,000 bedarbių buvo paimta i darbus nuo Kovo mėnesio. Tik per vieną Balandžio mėnesį visoje šalyje paimta i darbus 735,000 darbininkų.

Per Gegužės mėnesį gavo darbus 495,000 darbininkų. Padėtis šalyje tiek pasitaisė kad i Federalio Rezervo Bankus sugrąžinta milijniška suma — \$1,840,000,000, — kuri buvo ištraukta iš bankų prieš bankinį krizį pereita žiema.

Iš 6,699 Federalio Rezervo Bankų, 5,536 bankai gavo leidimus atsidaryti pilnam veikimui. Tas paluio-savo \$26,360,394,000 suma pinigų darymui apivartos. Sulaikyta dar uždarytuose bankuose \$2,000,000,000. Ta suma daug nepakenkia šalies gyvenimui.

DOLARIS NUPUOLĖ

Londonas. — Amerikos dolaris Europoje šios savaitės bėgyje buvo nupuolęs dar žemiau negu buvo pirmiau.

RUSAI TAIKOSI GAUTI SOVIETAMS PRIPAZINIMĄ

Londonas. — Amerikos ir Rusijos delegacijos pasaulinėje konferencijoje laikosi išvien. Sovietų taikymasis ir palaikymas Amerikos pusės nekuriu numatoma pasitikiėjimu gauti Amerikos pripažinimą Rusijai.

PERVERSMAS SIAME

Bangkok. — Siame, šioje Azijos šalyje, įvyko antras šiais metais perversmas. Dabar liberalai išvertė buvusią monarchinę vyriausybę. Perversmas apsiėjo be jokio šuvis, ir karaliui nieko nedaryta, jis paliktas karaliaut po senovei.

AUSTRIJ SPAUDŽIA HITLERISTUS

Vienna. — Austrijos vyriausybė užvedė gaudymą Hitleristų kurie ėmė smarkiai darbuotis sulyg Hitlerio plano Vokietijoje. Mat, Hitler paeina iš Austrijos. Hitleristai piausto telegrafų vielas, sprogdina namus ir kitaip rodo savo pasipriešinimą Austrijos vyriausybei už uždraudimą jiems organizuotis ir dėvėti Hitlerio ženklą.

Austrijos Nazių (Hitleristų) vadas tapo areštuotas pirm negu spėjo pabėgti užrubežin.

SOCIALISTŲ PARTIJA IŠNAIKINTA

Berlinas. — Socialdemokratų partija, kuri kitados buvo galingiausia Vokiečių respublikoje, Birželio 21 d. Hitlerio įsakymu tapo suardyta. Tai yra Hitlerio pastangos išnaikinti Vokietijoje visas partijas tik palikti savo vieną, tautiškų socialistų (Nazi) ir subdavoti diktatorišką valdžią. Konfiskuota visos socialistų partijos turtas ir suėgų vietos uždarytos.

Socialistai paliuosuoti iš vietų kuriose buvo išrinkti, ir uždaryti jų laikraščiai.

Tai didelis smugis tai partijai kuri davė Vokietijos respublikai pirmą prezidentą ir buvo svarbiausia partija kaizerio išvertime.

LENKIJŲ UŽMUŠTA 12 ŽMONIŲ

Varšava. — Kaimiečių kovose su taksų rinkėjais tapo nušauta 12 žmonių ir 67 kiti sužeista. Ukinkai neturi iš ko mokėti mokesčių, bet žandarai atima kad ir paskutinį parselį.

ŽAIBO ŠPOSAI

Appleton, Wis. — Netoli čia, žaibas įlėkė i namą per kamina ir nuplėšė viduje buvusiam vieną batą, apdegino koją, o kito bato numesė viršų ir paliko žmogelį stovintį tik ant pado.

Detroit, Mich. — Lošiant lauke golfą, žaibas ant vietos užmušė golfistą, nuplėšdamas nuo jo abu batu ir užkasdamas i žemę.

Žuvo 4 lakunai. Langley Field, Va. — Keturi kariški lakunai bombiniu lėktuvu nukrito i upę ir prigėrė.

PRIGĖRĖ 3 LAKUNAI

Kewaunee, Wis. — Birželio 23 d. keltuvas plaukdamas Michigan ežeru užtikio ir išgelbėjo vieną likusią moterį iš keturių lakunų. Ji su savo vyrų ir kitais po-ria lakunų skrido lėktuvu ir lėktuvui nukritus ir sudužus, jie visi įsikibę i dalį lėktuvo per 30 valandų plukavo, diena saulės kaitroj, o naktį šalo. Vyras vienas po kitam nuslydo ir nuskeno, tik ji išliko besilaikanti ir tapo užtikta pro šalį plaukusio keltuvo.

NESUTIKIMAI HITLERIO KABINETE

Berlinas. — Pirmas rimtas nesusipratimas Hitlerio kabinete iškilo šiose dienose. Hitler įširdo ant ekonomijos ir agrikultūros ministerio už tai kad jis patiekė Londono konferencijai memorandumą reikalaujantį atsteigt Vokietijos senas kolonijas. Tas sukėlė aliantus prieš Vokiečius, o Hitler nenori jokių panašių dalykų kelti.

Prezidentas Hindenburg pareikalavo Hitlerio pasiškinimo del Dr. Hugenbergo atsistatydinimo. Hindenburg laiko Hitlerį pažebojęs ir nori žinoti kas užims Hugenbergo vietą ir kokios politikos Hitlerio partija laikysis.

LAKUNAI GATAVI ISLEKTI

Lietuviai lakunai — Darius ir Girėnas — iki šiol dar neišskrido del blogo oro, bet kaip tik oras virš Atlantiko pasitaisys jie išlėks. Jų lėktuvas yra labai sunkus ir todėl jiems ypač reikalinga kad oras būtų geras, nemiglotas.

Mūsų lakunai pasakė kad nei prauzvimas Amerikono lakuno Matern, nei Ispanų lakunų, nei kitų liudnas likimas nenubaidys jų nuo užsibrėžto tikslo.

FRNKAS SMUNKA

Londonas. — Birželio 26 d. i Ekonominę Konferenciją atsisukbino Prez. Roosevelt specialiai pasiusta atstovas, Raymond Moley.

Jam pribuvus, Prancūzijos atstovai tuoj puolėsi prie jo prašydami kad pagelbėtų palikti aukso pagrindą pinigams, susitarus nustatyti dolario pastovią vertę arti dabartinės jo vertės. Jeigu to nebus padaryta, Prancūzai bijo kad franks pasilaikymas ant aukso pagrindo žuvs.

Amerikos delegacija atsisako stabilizuoti dolarij su franks arba Anglijos svaru. Sako kad Amerika negali nustatyti dolario vertės iki nebus išbandyta pačioje Amerikoje kainų kėlimo bandymai.

Anglijos delegatai laikosi viduryje, neprisideda nei prie Amerikos nei prie aukso bloko, kurį vadovauja Prancūzai.

Prancūzai gali prisieiti nustumti franką nuo aukso pagrindo arba nupiginti kelis sykius negu jis dabar vertas.

7 NUŠAUTI GALICIJŲ

Varšava. — Laikė religijos procesijos plaukdamas Michigan ežeru užtikio ir išgelbėjo vieną likusią moterį iš keturių lakunų. Ji su savo vyrų ir kitais po-ria lakunų skrido lėktuvu ir lėktuvui nukritus ir sudužus, jie visi įsikibę i dalį lėktuvo per 30 valandų plukavo, diena saulės kaitroj, o naktį šalo. Vyras vienas po kitam nuslydo ir nuskeno, tik ji išliko besilaikanti ir tapo užtikta pro šalį plaukusio keltuvo.

SUMAZINO KARO REIKALŲ ISLAIDAS

Washington. — 1934 metų militaristams reikalams nustatyta \$225,000,000 suma, arba \$49,000,000 mažiau negu 1933 m.

NUOGŲ DUCHOBORŲ DEMONSTRACIJA

Kamsack, Sask., Kanada. — Rusai duchoborai savo kaime, kurį praminę Terpenia (Kentėjimas) surengė nuogų demonstraciją protestuodami prieš Kanados valdžios įsakymą siusti vaikus i mokyklą. Suimta 50 nuogų vyrų ir moterų. Už priešinimąsi leisti vaikus i mokyklą yra 3 metų kalėjimo pabauda.

"MIRĖS", SUGRYŽO PO 21 METŲ

Swanton, O. — Sena, 81 m. amžiaus motina, sulaukė savo sunaus, kuris per 21 metų tikėta buvo žuvsęs girus gaisre. Sunus tada gyveno vakarinėse valstijose ir motina gavo trumpą laišką kad sunus žuvo laike girus gaisro. Sunus yra 47 metų amžiaus.

Jack Sharkey Sumuštas

Long Island City, N. Y., Birž. 29 d. — Jack Sharkey, pasaulinis sunkaus svorio kumštlininkas čempionas, tapo Italo milžino Primo Carnera numuštas šeštame raunde. Šarkis gavęs smarkų smugį i smakrą sukrito kniupščias ir neatsikėlė toliau muštis. Tuomi Carnera buvo pripažintas čempionu. Ši jų kova buvo didžiausia kokią kada sporto žinovai matė. Šarkis per visus raundus smarkiai mušė Carnerą ir išrodė kad jam seksis, nes punktais buvo toli pralenkęs savo oponentą. Tunney, buvęs čempionas, kurs buvo tarp žiurėtojų, pasakė kad Šarkis pralaimėjo savo neatsargumui. Publikos buvo labai mažai del tokių kumštynių.

Ekspertai sako kad šie jų kumštynių šeši raundai galima skaityti kaip didžiausi sunkaus svorio kumštynių istorijoje. Šarkis, kuris bėgo nuo Max Schmelingo per penkiolika raundų, prieš Carnerą stojęs iš pat sykio pliekė tą milžiną, parodydamas visą savo smarkumą. Penkto raundo pabaigoje Šarkis buvo toli priešakyje laimėjimo punktais. Jis laimėjo tris raundus nesulyginamai aiškiai prieš Carneros vieną raundą. Šarkis darė visą ataką iš priešais ir iš užpakalio. Jisai visapusiai apėjo Carnerą ir išrodė kad tikrai laimės.

Italas visu laiku tik atsimušė. Visus Šarkio smugius atlaikė ir neišrodė kad daug nuo jų nukentė. Šarkis šioje kumštynės buvo publikos mėgiamas — ne taip kaip pirmiau kad prieš jį visi budavo.

James Tunney po kumštynių pasakė: "Tai buvo labai gera kumštynė ir sujaudinantį spektaklį, bet Šarkis pralaimėjo delto kad padėjo i šalį visą savo atsargumą. Jis pertankiai išsistatė save Italo smugiams ir tas pasinaudojo proga."

Kumštynių ekspertai beveik visi sutiko kad šios kumštynės buvo tiesingos, tik vienas, Boston Post rašytojas, pareiškė jog jam išrodė Šarkio numušimas abejotinas.

LAŽYBOS UŽ ŠARKĮ IR CARNERA PASKUTINĘ DIENĄ DĖTA LYGIOMIS

New York, Birželio 29 d. šio. Už Šarkį 60 svarų sunkesnis, 5 metais jaunesnis ir visapusiai didesnis.

Šarkis išstato prieš Carl milžiną Carnera savo ilgų metų patyrimą kovai, ir Šarkis stodamas prieš Carnerą turi jautis kaip Dovydas stodamas prieš Galiotą.

Iki kumštynių visi dėjo už Šarkį daugiau negu už Carnerą ir buvo 6 prieš 5 kad Šarkis laimės.

Paskutinę dieną prieš kumštynės dėjimai susilygino, nes pradėta tikėti kad Carnera gali Šarkį sumušti.

ŠARKIS GAVO KETURIS GRĄSINANČIUS LAISKUS REIKALAUJANČIUS PINIGŲ

BOSTON, MASS. — Pasaulinis bokso čempionas Žukauskas Šarkis ir jo manadžeris Buckley gavo tris grąsinančius laiskus su reikalavimais pinigų, \$5,000, ir su pareiškimu kad jeigu nebus pinigai padėti nurodytoje vietoje, juodrankiai padarys ką negeistino kam nors iš jo šeimos narių.

Tais laiškais išgąsdintas, Birželio 24 d. Jack Šarkis palikęs savo treniravimosi vietą Orangeburg (New Yorko valstijoje), sėdęs automobiline visu greitumu išvažiavo i savo namus i Bostoną. 200 mylių kelio parlėkė i penkias valandas. Ši pildyti Šarkis nesijaus kumščiuoti, prie to dar turės daug užmokėti. Mes viskam gerai pasirošę, bet duodame jums pirmą progą."

Laiškai buvo siųsti iš New Jersey.

Birželio 27 d. Šarkis ir Buckley gavo ketvirtą laišką, rašytą iš Bridgeport, Conn. Šis laiškas nurodo kur pinigų padėti ir pažymi: "Neapvilks mus, Johnny Buckley, \$5,000 arba mes susprogdinsim ką iš Jack Šarkio šeimos."

Sporto rašytojai tikrina kad šis Šarkio surupinimas, jo vaizdinėjimas i Bostoną ir atgal per 12 valandų ištisai, nedavalgytas per tą laiką gali atsiliepti i jo kumštynių eigą Birželio 29 d. ir Carnera gali laimėti.

Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Mūsų Jaunimo Raštų Skyrius Chicagos Žinios

AMERIKOS LIETUVIAI IR LIETUVA — IR KĄ JI MUMS ŠIANDIEN DUODA

Kaip „žaliukai“ iš Lietuvos ardo mūsų santykius.

Nuo to laiko kada Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, Amerikos Lietuviai visais galimais būdais rėmė Lietuvą (išskiriant socialistus-komunistus). Amerikiečiai labai daug kuo prisidėjo prie Nepriklausomos Lietuvos sukūrimo.

Kada susikūrė Lietuvos Respublika, ne vienas Amerikos Lietuvos tikėjęs kad Lietuvai esant nepriklausoma bus daug lengviau galima palaikyti tautybę, kultūrinis darbas. Tačiau dalykai pasikeitė: nemaža žymėnų veikėjų išvyko Lietuvon, pati Lietuva Amerikon atsiųsdavo tik dolarių rinkėjus: su nedidele išimčia, mes čia tegalėjome sulaukti tik aukų rinkėjų iš Lietuvos, daugiau nieko.

Pasibaigę aukų rinkimai, atsirado kitoki „laurai“ iš Lietuvos, kurie atvykę pas mus, nors budami paprastais „žaliukais“, tuo pradėjo kelti siurtes tarp mūsų. Tie nauji „perlai“ iš Lietuvos, kaip pp. Pronsus, Tysliava ir kiti atvyko mus pamokyti „demokratijos“. To neužteko: jie griebėsi kartu įžeidinėti tuos kurie rėmė Lietuvą, kurie prisidėjo prie jos visapusio atgaivinimo. Tie „žaliukai“ kaip tik pasitaiko buti tokie kurie ima laizytis apie visokius veidmainius, šmugelinius, kurių obalsis buvo „Lietuvai nei cento“.

Dėka p. Pronskaus, kuriam pavesta redaguoti buvęs geras tautinės minties laikraštis „Sandara“, tas laikraštis visai nusigyveno ir pats Pronskaus negalėdamas išgyventi nuėjo duonos valgyti į socialistų dienraštį, kuriam jis išsyk geriau būtų tikęs negu „Sandara“. Prie tokių aplinkybių ne tik „Sandara“ kaip laikraštis paliko be vertės, bet ir pati Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara išnyko, liko tik tiktai vardas ant popierio. Tai pasekmė p. Pronskaus pastangų padaryti „Sandarą“ „demokratiška“, socialistų vergu. Pronskaus pasidarbavimu „Sandara“ ir po jo papuolė į tokias rankas kuriose yra socialistų gizeliai.

Dabar atvyko Amerikon kitas „didvyris“, p. Tysliava, kuris, neturėdamas mažiausio supratimo apie čionaitinių Lietuvių gyvenimą, susinešęs su savo plau-

ko vienu-kitu asmeniu, aplinkybių susimetimo delei pritekęs prie tautinės minties laikraščio „Vienybės“, pradėjo skelbti „demokratišią“... Tikriaus sakant, jisai, „demokratijos“ skraiste prisidengęs, pataikauja keletui išgamų, kurie mūsų gyvenime per eilę metų dolarius gauda ir mulkindami mūsų visuomenę „demokratišią“ džiaugiasi sulaukę sau kitą pakaliką.

Taip dabar antras Amerikos Lietuvių tautinis laikraštis likosi sudemoralizuotas. Nes kaip greit „Vienybės“ išėjo iš savo senų ribų taip greit pasirodė „demokratijos“ rezultatai. Mainymas politiškai nusistatymo „Vienybės“ daugiausia pakenkė.

Šmugeliška „demokratija“ visur kenksminga

Kad „demokratijos“ kupčiai padarė nemažai žalos ne tik pas Lietuvius bet ir pas kitas tautas turime nemažą pavyzdžių. Pažiūrėkime kas darėsi Italijoje, Vokietijoje kur „demokratijos“ skelbėjai buvo įsigalėję — prie ko tos šalys buvo privestos? Tose šalyse turėjo atsirasti diktatura kad išsiugelbėjus iš tikros pražūties.

Zodžiu sakant, kur nepažvelgusi visur rasi liudnas pasekmes veidmainiškios „demokratijos“, kuri Amerikos Lietuviams taip persama: „demokratų“ rankose šalis smunka iki žemiausio laipsnio, atsiranda visokie pelnagaudos ir privaro šalį prie bankruto. Tai neužginčijamas faktas.

Kasdien darosi aiškiau kad mums Amerikos Lietuviams reikalinga permainų, nes jeigu permainų nebus tai su laiku Lietuvių kultūrinis darbas gali užsibaigti. „Demokratai“ jį užslopins.

Tas permainas gali padaryti veikėjai ir veikėjos, tautinė spauda, nušviečiant aiškiai kodel Amerikos Lietuviai neturi sekti tuos kurie taip gražiai moka dangstyti „demokratijos“ skraiste, po kuria gabiai paslepia visas savo veidmainystes.

Didelis skirtumas

Mokytojas: Koks skirtumas tarp dramblio ir blusos?

Jonukas: Dramblys blusą gali turėti o blusa dramblių — ne.

MANO ĮSPUDŽIAI CLEVELANDE

B. F. Simons-Simokaitis.

(Pabaiga)

Darželyje programai pasibaigus, apie 12:30 val., sėdė į automobilius gerb. Balutis, Darželio valdybos nariai ir su jais aš, perkunišku greitu atsidurėme viešbutyje, kuris yra apie penkios milės tolimo nuo Darželio. Kada per Clevelando miestą važiuoju Lietuvos Ministeris, kelią vedančių motorciklių policijanti sirenų spiegi prieškaję kad visi trauktųsi iš kelio. Vaziuojant 60 mylių greitu didžiaja Superior gatve, man atėjo mintis kaip tokią mažą tautą, kuri Clevelande irgi nėra politikoje prasimušus, galėjo sulaukti tokios pagarbos. Atsimenu bent iš raštų kad tas buvo atsieka pastangomis tų kurie budino Lietuvių tautą, padarė toki didelį darbą kaip Darželio išteiginas.

Parvykom viešbutin, ten su ponu Ministeriu ir Clevelando veikėjų būreliu papietavom, pasikalbėjom, ir paskui vėl nuvykom jau patys vieni aplankyti tą patį Lietuvių Kultūrinį Darželį, kurį dabar, publikos nesant, galėjome geriau matyti ir apžiūrėti patį Dr. Basanavičiaus paminklą. Kartu su mumis buvo ir p. Balutis ir visi gerėjomes Darželiu ir paminklu.

Artinantis 5 valandai gerb. Balutis turėjo skubėti į vietos radio stotį į radio programą, kur turėjo pasakyti kalbą Angliškai apie Lietuvą ir Lietuvius, todėl turėjo aplėisti mūsų kompaniją. Stotyje gerb. Balutis kalbėjo apie 15 minučių laiko, taipgi dainavo Lietuvių bendras choras. Gerb. Balučio kalba buvo įspūdinga, pirmutinė tokia kalba kurią mums teko girdėti iš aukščiausio oficialio Lietuvos žmogaus. Po jo kalvos pasigirdo, „Ei Pasauli, Mes be Vilniaus Nenurimsim!“ (A. Vanagaičio). Dainavo per tą patį radio Clevelando Lietuvių Bendras Choras iš apie 70 balsų. Taip užsibaigė oficialis, plačiai ir visų girdimas Lietuvos Ministerio atsilankymas į Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio atidarymo iškilmes.

Garbė Clevelando Lietuviams, garbė Lietuvos vyriausybei už suteiktą Amerikos Lietuviams tokią reikšmingą dovana — Dr. Jono Basanavičiaus biustą. Garbė „Dirvai“, kuri pirmutinę su pratus Kultūrinio Darželio idėją išragino Lietuvius dirbti, o visiems Clevelandiečiams garbė kad turėjo savyje gana tautinio susipratimo ir atmetę į šalį savo srovines pažiūras ėmė dirbti ir dirbo iki atsiekė savo gražaus idealo.

Nežiurint kokios audros, kokios mintys pas mus būtų skleidžiamos, bet kur yra tautinė mintis, kur yra tautinės kultūros nuovoka ir graži idėja, to darbo niekas negali nustelbti. Clevelando Lietuviai atliko gražų, pavyzdį darbą, ir reikia tikėtis kad kitų kolonijų Lietuviai pasistengs Clevelande apsilankyti ir pamatyti Lietuvių Darželį.

Linkėtina kad Clevelando Lietuviuose ta tautinė kultūros idėja gyvuotų ir tarptų, nes ten kur yra tautinė idėja, ten yra pagarba Lietuvų tautos.

Gražus jūsų Darželis, gražus jūsų darbas. Man asmeniškai jūsų darbas suteikė daug gražių minčių, daug prakiliųjų prisiminimų.

THE POST-AUSRA PERIOD IN LITHUANIAN LITERATURE

By John J. Balanda.

In the years 1867 and 68 Lithuania was visited by famine and many Lithuanians had to leave the country. Many of them went to the United States. Since then the number of emigrants going to America steadily increased and in a short time there were fair sized colonies in various states. Among the emigrants were many staunch patriots who still retained a desire to further their fatherland's literature. Favorable conditions in America permitted the printing of the first Lithuanian newspaper, the short-lived „Gazietos Lietuwiszkos“, which was let out in 1879 by a Pole who later published „Unija“ in Lithuanian and Polish. When Šliupas was exiled from Prussia he came to America and used the „Unija“ to excite his countrymen in America to active interest in their national culture. In this work Šliupas clashed with the Poles and the priests, who had Polish tendencies and worked for union with the Poles. In 1889 Šliupas clashed with the Poles Rev. Aleksandras Burba of Vilnius where he was being persecuted for his nationality by his Polish superiors and regional landholders.

Then there was feverish activity in nationalistic endeavors. In the late eighties the Lithuanian Alliance of America (S.L.A.) came into being. It's contribution to Lithuanian literature consisted in the publishing of the works of Daukantas and others. The Lithuanian Educational Society (Lietuvių Moksto Draugystė) was formed about the same time and provided the means for publishing a history of Lithuanian literature by Šliupas. A little later the still existent „Vienybė Lietuwinkų“ and the non-existent „Lietuwiskas Balsas“ were published. The Lithuanian Educational Society set itself the task of providing the intelligensia in Lithuania with a newspaper and in 1892 published in Prussia the monthly „Apszwietas“. This monthly did not last long and its place was taken by the weekly „Lietuva“, which was published in America.

The single-minded nationalism of the early Lithuanian emigrants to America did not long remain so. Factions soon appeared: in the early nineties the Catholics went their own way with the Rev. Burba; in the mid-nineties appeared the liberals who were soon joined by Šliupas; at the turn of the century the workingmen also went their own way.

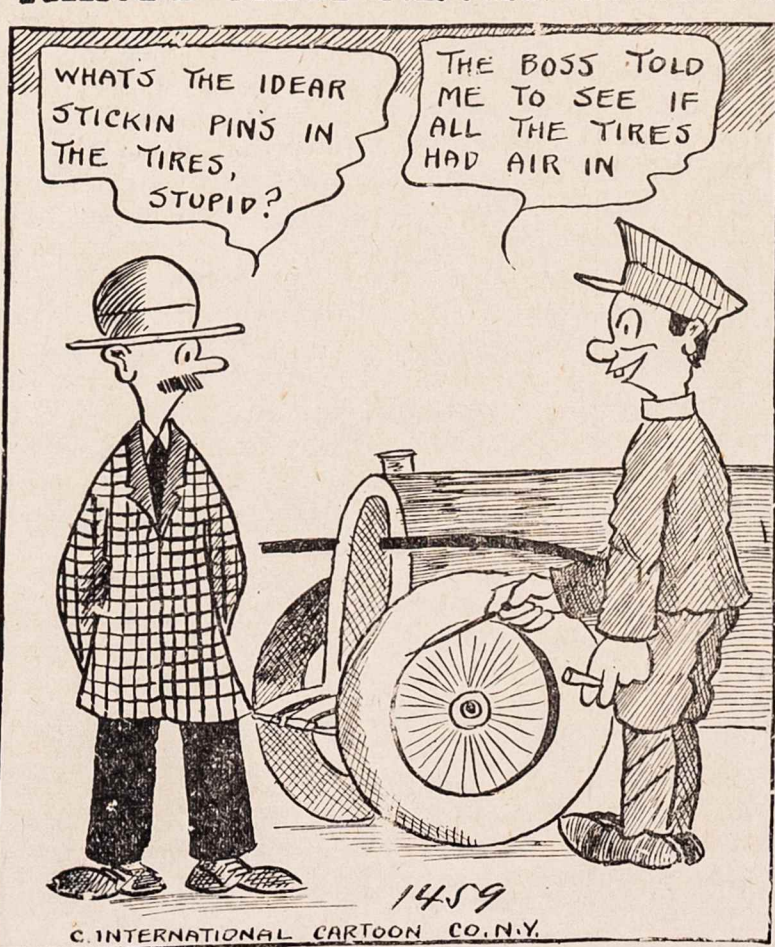
John Šliupas was the only outstanding Lithuanian writer

in America at this time. While in America he wrote a history of Lithuanian literature „Lietuwiskieji Raštai ir Raštinkai“, „Lietuwystės Praeitis, Dabartis ir Ateitis“, „Išganymas Vargdienio“ and many newspaper articles, a collection of which he published in „Tikyba ar Mokslas“.

In Lithuania the post-Ausra period was marked by the growth of factions. „Ausra“ had labored to unite the Lithuanian intelligensia, but, in seeking this end, had actually dispersed it. Even while „Ausra“ still lived there appeared differing tendencies, and when it died the outlook of the intelligensia began to separate and settle into various corners. Each faction sought to individualize and spread its tendencies and views. The radical nationalists were unwaveringly set against the clergy and were dissatisfied with the sentimental, romantic dreams of Ausra. They could not establish their own organ, and so they used the American „Lietuwiskas Balsas“. The right wing of radicals did not like the more radical tendencies of the paper and set to work on their own aim — to enlighten the populace and to instill fervid nationalistic ideals in them.

In 1887 the clergy for the first time established their own paper in „Szwiesa“. This clerical paper followed in the footsteps of „Ausra“ but bent its purposes and methods to benefit Catholicity. In the columns of „Szwiesa“ could be found articles on religion, anti-Semitism, mild criticisms of the government, obedience to the clergy, agriculture, health and other public concerns. Clerical articles in „Szwiesa“ were supplemented by those of cultured laymen. Students at Moscow were especially active in this respect, and of them P. Lurtas (P. Leonas) and Aišbė (Kriščiūkaitis) were the most able. Artistic literature also found a place in „Szwiesa“. The two ablest contributors in this class were Aišbė with his narratives and Ksaveras Vanagėlis with verses, the most famous of which is „Kur Banguoja Nemunėlis“. Later Vanagėlis wrote mostly for papers in America. He wrote verse, realistic pictures of Lithuanian life in the village and on the farms, and tales for children. „Szwiesa“ attempted to be a newspaper for the common people. But it's readers were few, for the common people were still satisfied with their prayer books, hymn books, bibles and calendars.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

CHICAGOS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Chicagos antrašas; 2437 W. 69 St. Tel. Grovehill 2242

TAI SEIMAS. Šią savaitę Chicagoje įvyksta Grotto (Masonų organizacijos) seimas. Delegatų ir svečių narių bus apie 20,000.

PARODA GRANT PARKE. Grant Parke, po atviru dangum įrengta dailės paroda. Ją surengė grupė dailininkų, joje rodo dalyjauma ir Lietuvos dailininkas Mikas J. Šileikis.

VIESNIA IŠ LIETUVOS. Salomeja Cherry-Staniulytė, žinoma Chicagos dainininkė, kuri gyveno apie tris metus Lietuvoje, dabar grįžo Chicagon pažiūrėti Pasaulinės Parodos.

DIDELI KARŠČIAI. Chicago vėl užpuolė dideli karščiai: antradienio pavakare buvo 100 laipsnių šilumos. Nuo karščio miršta žmonija.

SUVARŽYMAS DANTŲ GYDYTOJAMS. Valstijos legislatura (Springfield, Ill.) priėmė bilį kuris uždraudžia dantisams garsinti savo profesiją.

DARBAI Chicagoje vietomis pradėjo eiti geriau, kai kurios firmos žada pradėti dirbti dar su pradžia Rugpjūčio mėnesio.

„LITHUANIAN VILLA“. Ponas Stankunai atidarė gražią sostojimo vietą, kurią užvardino „Lithuanian Villa“, ant 112 ir So. Western ave. Ta Villa paruošta specialiai del Pasaulinės Parodos keleiviu.

Ponas Stankunas yra plačiai žinomas Chicagof fotografas. VANAGAITIS „atstogauja“. Kompozitorius A. Vanagaitis „pasiėmė“ Chicagof atostogų — pasilėti nuo persidirbimo, o nuvažiuos į Tabor Farmą pas Bačiuną sušilęs golfą muša... Parvažiuos tikras golfistas ir dar labiau nuvargęs.

MOKA ALGAS. Birželio 21 d. pradėjo mokėti Cook apskrities darbininkams algas. Tikimasi kad nuo dabar algos bus mokama reguliariai.

CHICAGOS priemiesčių policija pradėjo kabinėtis prie automobilistų ir baudžia juos didėmis pinigėmis pabaudomis. Mat, tie maži miesteliai turi savo policiją, savo teisėjus, ir susitarę gauda automobilistus už neva per greitą važiavimą ir iš to daro pelną.

Valstijos prokuroras Thomas J. Courtney pradėjo daryti investicijas ir vieno tokių miestelių policijantai liko apkalinti per Grand Jury ir padėti po \$1,000 užstatu iki teismo. Jau senai buvo laikas daryti kas nors su tais automobilistų lupikais. Lietuviams važiuojantiems į Chicagą patartina per greitai nevažiuoti priemiesčiais, nes policija kabinasi už menkiausių dalyką.

VYČIŲ DIENA. Liepos 4 d. įvyks Vyčių Diena — metinis piknikas, Vytauto Daržė, ant 115-tos ir Crawford ave. Kurie išgalit pasistengkit atsilankyti ir paremkite šią jaunimo organizaciją.

DEŠETKAI SEIMŲ. Chicagoje, Pasaulinės Parodos progą, šią savaitę įvyksta apie 20 įvairių organizacijų — didelių ir mažų — seimų. Tik vienu inžinierių įvairių organizacijų bus apie 18 suvažiuojimų. Taip bus per visą vasarą.

100 METŲ JUBILEJUS. Chicagos Presbyterijonų bažnyčia švenčia 100 metų sukaktį savo gyvavimo. Presbyterijonai čia turi 121 bažnyčią, 51,000 narių. Yra ir Lietuviška Presbyterijonų bažnyčia.

UKRAINAI atidarė savo Paviljoną Pasaulinėje Parodoje pereiną sekmadienį. Atidaryme dalyvavo didelė minia jų tautos žmonių.

Žydų Diena Pasaulinėje Parodoje bus Liepos 3. Tikima suvažiuojant žydų iš visos Amerikos.

„MARGUTIS“

Muzikos, Dainų ir Juokų Žurnalas. Išėina du kartų į mėnesį su karikatūromis, gaidomis ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdišką Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.

„Margutis“ pusei metų kainuoja \$1.00. Metams — \$2.00. I Lietuvą metams \$3.00. Adresas:

„MARGUTIS“

2437 West 69th Street Chicago, Ill.
Redaktorius-Leidėjas: Komp. A. Vanagaitis.

KAS NAUJO PASAULINĖJ PARODOJ

Pasaulinė Paroda ir jos visa statyba jau neužilgo bus užbaigta. Kaip dabar atrodo tai su pabaiga Birželio mėnesio visa statyba užsibaigs, ypatingai mokslo skyriuje.

Pamatyti Pasaulinėje Parodoje yra daug ko, ir būtų geistina kad kiekvienas Lietuvos ja atlankytų. Viskas tas kas yra verta tokioje milžiniškoje Parodoje pamatyti galima matyti už paprastą įžangos tikieta. Tose dalyse Parodos kur reikia mokėti ekstrą, ten yra labai mažos vertės dalykai, kokie ten burleskai, gyvuliukai, cigonėslaimės spējėkės, burtininkai, tt. Tie kurie nori vidutiniškai pamatyti Pasaulinę Parodą turėtų praleisti Chicagoje nemaziau tris dienas. Žinoma, vienoj Mokslo rinkiniū salėj galima praleisti porą savaičių jeigu studijuoti kiekvieną tenai esantį idomų dalyką.

Pasaulinė Paroda yra įdomi ir verta visiems ją pamatyti. Rep.

ARESTAVO profesorių. Prie B. Sopkin prijauosčių siuivyklos, kur buvo sustreikavę darbininkai, policijai atėjus streikerius vaikyti, tapo areštuotas vienas Chicagos Universiteto profesorius, Lovett, kurį policija kaltino kurstymu streikerių neklausyti policijos. Profesorius sako tik paaškins atbėgusiai policijai jog streikeriai turi iš miesto valdybos leidimą atkalbinėti streiklauius nuo ėjimo į darbą.

SAUSUMA PAKENKĖ JAVAMS

Birželio karštas oras ir stoka lietus pakenkė javams. Tą nužiūrėję, grūdų pirkliai pakėlė grūdų kainas, ypač kviečių, kurie šiose dienose pasiekė senai nematytą vertę — \$1 už bušelį.

Birželio 1 d. apskaitliuota kad kviečių derlius šymet bus 525,000,000 bušelių. Dabar paaiškėja kad bus 100,000,000 bušelių mažiau.

Karštis vakarinėse kviečių valstijose vietomis siekia iki 110 laipsnių.

ADVOKATAI

A. A. OLIS ir
R. A. VASALLE

100 North La Salle Street

Room 2211

Telefonas: RANDOLPH 0332

Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak.

3241 South Halsted Street

Telefonas VICTORY 0562

Valandos nuo 7 iki 9 vakare.

OLIS — Antrad., Ketvirtad. ir

Seštad. vakarais.

VASALLE: Pirmd., Trečiad. ir

penktad. vakarais.

FREE to Stomach Sufferers

25c Pkg. of Bell-ans for
Indigestion

(Offer Limited to 1 Week)

If you are looking for "something better" for that gas, sick headache, heartburn, etc., take advantage of this offer. Bell-ans tablets are a non-laxative combination of willow charcoal, sodium bicarbonate U.S.P., carminatives and pharmacopoeial flavoring oils blended to give 60-second relief in ordinary indigestion and 5-minute relief in severe indigestion. The makers take the risk that you'll like this 35-year young tablet enough to prefer it. Six Bell-ans, Hot Water, Sure Relief!

Bell & Co., Mfg. Chemists,
Orangeburg, N. Y.

Dear Sirs—Please send, without obligation, one 25c pkg. of Bell-ans for Indigestion for trial.

Name (print) _____

Street _____

City _____

AMERIKOS LIETUVIŲ LIAUDIES SĄJUNGA

ir Redakcija

2437 W. 69th Street

Chicago, Ill.

Telef. Grovehill 2242

7 DIENOMIS I LIETUVA GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS

BREMEN • EUROPA

Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene užtikrina patogiausią kelionę į LIETUVĄ.

GREIČIAUSIAS KELIAS Į SENĄJĄ TEVYNĘ
Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD

1119 Euclid Ave. Cleveland

Dienos Klausimais

IŠ KUR TA STAIGA "MIELAŠIRDYSTĖ"...

Pereitam numeryje "Dirvai" padarius "Vienybės" bendrovės direktoriams pastabas del laikraščio kailio išmainymo iš tautinio į "demokratišką" ir pasakius kad "demokratizmo" kupėiu, — štai atsiliepia socialistų organas "Naujienos", rodydamas didžiausios užuojautos "Vienybę". ... Tai veidmainiška "užuojauta", kuri nieko nereikia ir nieko nepagelbės "Vienybę". Jos direktoriai, bendrovei su senu lauzu atsidurus bėdoje, pasijutę kaip Vokiečiai nelaimių apsupti, pasielgę lyg Hitleris: pradėjo kaltinti ir redaktorių ir laikraščio turinį, ir tautiškumą, tikėdami kad tą viską paneigs ir padarius "Vienybę" "demokratišką", pasibaigs bendrovės bėdos, o seno lauko skolos, kurios laikraštį paskandino, bus užganapadarintos.

"Liekarsta" tam negerumui gydyti rado atvykusį iš Europos p. Tysliavą. Tysliava, kaip pasirodo, moka seną "demokratijos" "dul-dul-dainele". Ta dainelė patiko p. Grigaičiui, p. Vitaičiui ir dar keletui "demokratų", ir p. Vitaitis su p. Gegužiu sutiko, už Tysliavos "dul-dul-dainele" palukėti "Vienybės" bendrovės skolų ant to lauko.

Kur čia tyros sąžinės demokratizmas, kur čia "Vienybės" bendrovės geri norai laikraščio, kur čia atsižvelgimas į laikraščio rėmėjus, visus bendrovės šerinkus, kurie norėjo kad "Vienybė" būtų tautinių pažiūrų laikraštis?

Kaip senai pačios "Naujienos" edė "Vienybę" ir S. L. A. už neišreikalavimą iš "Vienybės" mirtigčio už tą seną lauką? Kaip senai "Naujienos" rėkė kad SLA pradžė \$25,000 "Vienybės" bendrovės name?

Kodel dabar "Naujienos" "pasikeitė"?

Bet ar "Naujienos" sąžiningai džiaugiasi "Vienybės" pamaina? Ne. Jos džiaugiasi žinodamos kad iš "Vienybės" "demokratijos" nieko neišeis, tautininkai bus suskaldyti ir gal tuomet sustiprės socialistų pozicija Brooklyne.

Kaslink "Naujienų" pašaipos kad "tautininkų veikėjai nusimėgė kad jiems tenka tuoktis apie tokį organą kaip "Dirva", tą gražiname pačiam "Naujienų" redaktoriui. Seno vaiko sarkazmas. Tautininkai turi daugiau veikėjų negu socialistai savo narių. Tikrai galime sakyti kad jei ne tulų sandariečių žioplumas šiandien "socialistų" musų tarpe būtų likę viso labo tik vienas Grigaitis.

Jeigu "Naujienos" su savo "socializmu" neskursta (kaip pajaukia "Vienybė", kuriai reikėjo skursti) tai kodel "Naujienų" darbininkams po pusmetį algos nemokėta?

Lietuviams reikia naujo žodžio. Karčiama yra iš Rusiško, "karėma". Smuklė irgi netinkamas žodis, nes tas paeina nuo "smukleravimo", kada karčiama-se buvo uždrausta deginti gerti, o ji pardavinėta slapta.

Sako, Atvyks Lietuvos Atstovas į Chicagos Parodą

"Lietuvos Aids" pamini- ma kad Lietuvos prekybos ir pramonės rumai pradėjo rašyti referatą apie Lietuvos ukių padėtį, kuris bus skaitomas Amerikos Lietuvių konferencijoje, kuri bus Liepos 17-19 d. Chicagoje Pasaulinės Parodos proga. Tame pranešime pamini- kad į tą konferenciją greičiausia vyks prekybos ir pramonės rumų atstovai.

Tas pridurotų Lietuvų su- važiavimui Chicagoje didelės svarbos.

Lietuvos Delegacija Londono Konferencijai

Londono Pasaulinėj Ekonominėj konferencijoj Lietuvą atstovauja sekanti delegacija, kuri išvažiavo 10 d. Birželio:

Dr. D. Zaunius, Užsienių Reikalų Ministeris,

V. Sidzikauskas, Lietuvos atstovas Londone,

J. Indriūnas, Finansų Ministerijos generalinis sekretorius,

J. Dobkevičius, Užsienių Reikalų Ministerijos ekonominio skyriaus direktorius,

S. Kuzminskas, Finansų

Ministerijos prekybos departamento direktorius, J. Norkaitis, J. Kajeckas, Londono atstovybės I sekretorius.

Atsakymas "Tėvynei"

"Tėvyne" nr. 25-me, ilgų editorialu atsako į "Clevelando savaitraščio" "pripasakotas nesąmones" apie S. L. A. nupuolimą.

Tačiau tame pačiame editoriale "Tėvyne" redaktorių pats patvirtina kad dabar Susivienijime narių esama apie 13,800, kuomet 1930 m. Balandžio 1 d. Susivienijimas turėjo 20,512 narių. Tas reiškia kad SLA neteko 6,712 narių per apie pusantūrą metų laiką.

Patarime "Tėvyne" redaktoriui pasiskaityti Chicagos raudonųjų organą iš Birž. 24 d., kur padaroma palyginimai "Tėvyne" pasigyrimų ir tikrų skaitinių kokių dabar "Tėvyne" redaktorių paduoda.

Mums gaila tik tos vietos ką "Tėvyne" redaktorių užima tuo savo straipsniu vėl primindamas SLA nariams apie "užsitarnavusių asmenis".

Kas privarė Susivienijimą prie dabartinės jo apgalvėtos padėties jeigu ne tie "užsitarnavę asmenys", kurių tarpe yra ir p. Vitai-

tis. Kas sudemoralizavo SLA narius jeigu ne tie "užsitarnavę asmenys", kurie iš organizacijos tik sau naudos ėmė žiūrėti ir privėdė prie tokių skandalų kaip visi atmena buvus Liepos 24 dieną, 1931 m.

Nors dabar dar yra tokių SLA narių kurie tiki tiems "užsitarnavusiems", tačiau kada nors tas "užsitarnavusių" garbinimas labai rūsčiai atsirgus.

Inkorporuota Kolegija

"Draugas" praneša kad Amerikos Lietuvių katalikų kolegija tapo inkorporuota ir vardas iš St. Mary's College pakeistas į Marianapolis College.

Kolegija gyvuoja jau du metai. Gaila tik kad "Draugas" nepamini kur ta kolegija randasi, nes jei ir žinoma nekuriems, bet visi ir katalikai jos nežino.

Rambyno šventė

Kaip kas metai ir šymet iš plačios Lietuvos vyko istorišką Rambynai ekskursijos šventė Jonines. Ten Didžiosios Lietuvos Lietu- viai susivažiuoja su Prūsų Lietuviais.

Šymet Joninės šventė Birželio 17-18, visa savaitė anksčiau.

Iš Kauno garlaiviu vyko didelė Šaulių ekskursija.

Nuo Liepos 1 d. savo mieste laiškus galima bus siųsti už 2c vietoj 3c. Kitur laiška siunčiant už savo miesto ribų kaštuos 3c.

Merunas

Istorinė Apysaka

JUODO KARŽYGIO SUNUS

Rašo K. S. Karpis

(Tiesins iš pereito num.)

KAIP MERUNAS DINGO

Dabar gryškime į Daugupius ir peržvelgsime ankstyvesnių dienų nuotikius, kurie ten nutiko bet liko mums iki šiol nežinomi.

Kada aną tolimą pavasarį į Aleksotą, į Mildos šventę suėjo, sūję žmonės ir jų valdovai, ir ten atsilankė Gaižutės motina, Želvė, ji per keletą dienų Daugupiuose viešėdama, matydama Alinos sunelį augant sveiką ir tvirtą, pirmutinė ėmė graužtis kuris iš tų vaikų turės būti Daugupių įpėdiniu: Merunas, sunus tos atėjūnės iš tolimos šalies, ar Gaižys, jos dukters sunus? Negalėjo senė nurimti susamprotavus kad Gaižys, nors vyresnis, likęs be motinos našlitis, bus pastumtas į šalį, nes antrojo sunaus motina su juo, ją Ardys myli ir pildys jos visus prašymus — padarys Meruną savo įpėdiniu, o Gaižys turės išeiti iš savo tikros tėviškos, kuri jam ir kaipo pirmagimui ir kaipo iš tėvo ir motinos iš šios pat šalies, priklausos.

Nedaug ėmė Želvei sugalvoti kad reikia Merunas pradanginti, o tam gerą progą matė nužiūrėjus kad senyva jo auklė, Stuoma, linkus prie midaus. Nugirdžius auklę, surengė vaikučio pavogimą, ir kada jo pasigėsta, jis jau buvo toli nuo visų akių. Kur vaikas atsidurė ir pati Želvė jau nežinojo. Žinodama kad pėdsakų susekti niekas negalės, savyje džiaugdamosi, prie visų akių padėjo ji verkti ir bėgioti įšieškoti: gudri klastinga senė labiausia kaltino auklę, ir su visais lakstė paupiais, po visus pilies kampus ir girioje, žinodama kad niekas niekados ją tame kalta nenužvelgs.

Meruno pradingimas buvo antras iš nelaimingų prietikių pačių Daugupių valdovų tarpe. Pirmas buvo kada buvo nužudyti Ardžio motinos tėvai ir pati motina, dar kudikiu budama buvo pagrobta ir paskirta nužudymui, bet ta moteris kuriai kudikis buvo pavestas nužudyti to nedarė ir slaptai išaugino tarp prastų žmonių, niekam nežinoma. Daugupius tada užvaldė kiti, iš kurių paėjo Laukis, žiaurus Ardžio priešas, kurį vėliau Ardys turėjo prašalinti

kovos lauke nugalėdamas. Dabar įvyko antras kudikio pagrobimas, paskyrimas jo nužudymui, kad nesimaišytų kelyje į kurį neapkentė, o rengė ateitį savo pamylėtam.

Kur Merunas buvo ir kas su juo atsitiko?

Želvė išvogė vaikutį, prikalbėdama savo vieną tarnę, Ragaile, už didelį atlyginimą, pabėgti su juo iš Daugupių ir paplauk Nemuno srove už dienos ir nakties kelionės, kudikį nužudyti, taip toli nuo Daugupių kad nei kalbos neateitų radus mažą lavoną, nei kad tų vietų žmonės nepasiektų žinios kad keno nors kudikis buvo dingęs.

Ragaile, didelė, stipri ir drąsi merga, prityrus vandeniu irstymesi, nes prie Nevėžio augus, išvakaro sėdo su Merunu į luotą ir išsileido kelionėn. Bet sekanti rytą ji pradėjo galvoti kitaip negu jai Želvė buvo įsakius: ji sumanė pasiirti dar toliau negu jai liepta, ir vietoje kudikį nužudyti, pasiryžo jį užauginti. Taigi ji į Kalnius pas Želvę negryžo.

Želvė šito nesuvokė, ji būtų pati savo nagais Meruną pasmaugus ir tik negyva būtų padavus Ragailei vežti Nemuno srove paslėpti. Ragaile galvojo apie kudikio išauginimą su gera nauda sau: juk senė Želvė kada nors mirs, jai negrės tos piktos moters kerštas, ir galės, sugryžus su jau išaugintu Daugupių didkunigio sunum, gauti iš jo tėvų atlyginimą kokį tik panorės. Ragaile matė kaip vaikutis buvo labai panašus į tėvą žinojo kad visada tokiu bus, todėl niekados tėvai nepasakys kad ji svetimą vaiką jiems parvedė. Prie to, ji pasilaikė sau vaikučio rubus, apmąstydama jį kitais, kad turėtų kuo įrodyti tėvams jog tikrai ji jų sunų išaugino.

Jeigu dabar Želvė ir būtų norėjus savo tarnę su pavogtu kudikiu surasti nebūtų galėjęs, nes Ragaile gerai pasirūpino pasislėpti ir nusiirus iki Juros upės, subėgančios į žemutinį Nemuną, pasuko ta upe šiaurėn. Beveik visą dar dieną irėsi prieš vandenį ir pasiekus vietą netoli dabartinės Tauragės, kur susibėga Šešuva su Jura, apsigyveno. Ji apsibuvo prie paprastų tos srities girių gyventojų, pasisakydama

GALINGIAUSIAS X-SPINDULIŲ APARATAS PASAULYJE

Chicagoj, Mercy Ligoninės Institute, tapo įrengtas galingiausias X-spindulių aparatas kokis kada nors buvo įrengtas praktiškam naudojimui. Tas aparatas bus naudojamas gydymui vėžio.

Tas aparatas veikia elektrišku spaudimu 800,000 voltų spėkos ir pagamina spindulius kurie turės tokią didelę galią kaip išduotų masė radiumo, kuri šių laikų kainą kaštuotų \$75,000,000. Tas aparatas įrengtas ligoninės dalyje kambaryje kurio sienos, grindys ir lubos išklotos 40 tonų švino. Ligonis kuris gydomas nuo vėžio laike tokio gydymo bus laikomas specialia-me švino ištiestame kambaryje.

X-spindulius išrado Prof. W. C. Roentgenas 1895 metais. Kuomet pasklido žinia apie šituos "stebėtinus spindulius" daugybė žmonių manė, klaidingai, kad dabar tai jau bus blogai: su X-spindulių pagalba bus galima permatyti viską per sienas, per rubus ir visur kitur, ir nieko nebus galima paslėpti nei pasislėpti. Anglijoje atsirado gudruolių kurie ėmė pardavinėti moterims tam tikrus rubus, per kuriuos nebus matyt su tų spindulių pagalba, o be tos apsaugos, moterėlės baiminosi, vyrai galės viską matyti. ... Amerikoje, New Jersey valstijoje, buvo patiekta bilius reikalaujantis uždrausti teatruose vartoti "X-spindulių žiuronus", nes manė kad tokių žiuronų pagalba vyrai apsiniaudos apžiūrinėti artistes.

Tačiau su tų spindulių pagalba negalima matyti nieko: jeigu žiuri per rubus ir per kuną, tie spinduliai pereina viską kiurui. Jeigu kune yra kokis metalas tik jį parodo kaip juodą dalyką. Taipgi parodo tulus kitus ženklus kune, bet žmogus turi stovėti prie aparato. Nėra tokio aparato kuris galima būtų naudoti permatyti kas yra už sienos ir kas slepiasi po rubais.

KAS VALO KRAUJĄ

Kraujas kursuoja žmogaus kūno viduje kaip vandens sistema pravesta dideliame mieste. Vanduo gali būti švarus ir žėrintis išpradžios, bet tuoj gali sušvinti, palikti nešvarus ir nuodingas. Tokiu pat budu mūsų kraujas paliktų nuodų apimtas jeigu kune nebūtų tam tikro valymo metodo ir mašinerijos.

Svarbiausi kraujo valymo procese mašinerija yra mūsų inkstai. Jie yra skirtingi nuo kitų kūno dalių tuomi kad jie patys nieko savaimi neišduoda, bet jie yra grynai tik kraujo valymui.

Inkstai yra tik du ir randasi mažojoje dalyje užpakalyje prie strėnkaulio. Kožnas inkstas yra apie keturių colių ilgio ir sveria ketvirtadalį svaro ar daugiau. Tiedu organai sudaryti iš painios sistemos mažyčių dudelėlių.

Inkstų liga vadinama Brighto liga, kadangi žymus Anglas gydytojas Bright, virš 100 metų atgal, pirmutinis aprašė tą ligą, ją gerai išstudijavęs. Inkstų liga yra rimta liga ir turi būti greitai gydoma.

kad paeina iš kitos pusės Nemuno, nuo Šešupės, kur jos vyras buvo nužudytas ir ji pati su vaiku turėjo šalintis ir gelbėtis nuo mirties. Tiems žmonėms pas kuriuos ji atvyko, tokių pabėgėlių atsiradimas buvo didelė naujenybė, bet kad ten iš kitur žmonių neužsukdavo, nebuvo kam išplatinti kalbų kad ten apsibuvo jauna moteris su vaiku.

Taip Merunas Daugupiams ir dingo, nusinešdamas su savim net pėdsakus.

Tačiau kaip išėjo Ragaile gudravimai? Jos ir Daugupių didesnei nelaimei, porą metų ten pragyvenus, kada jau vaikutis ėjo aštuntus metus, Nemunu nuo Baltijos jūros atplaukė vikingai plėšikai, užpuolė tą nuošalia sritį, viską išplėšė, išdegino; beveik visus augusius žmones, kurie bandė gintis ir nespėjo pabėgti, išžudė, pa-

PURIENOS

žaliajam slėnyje prie krumų Auksinės purienos žydėjo Ir savo gelsvaisiais žiedeliais Kiekvieną praeivį žavėjo.

Ir brido ne vienas jų skinti, Norėdams prie lupų priglauti Ir jų aromatišką kvapą Krutinės gelmėse pajauti. Bet jos nekepejo kaip rožės, Tik skelbė pavasario dieną, Ir lankė auksines purienas Jaunimas bureliais kasdieną.

Ir šaipės, didžiavos purienos Kad jų toks saulėtos likimas, Nes manė kad jas pamylėjęs Lankys taip kasdieną jaunimas. Bet greitai jų džiaugsmas sunyko, Nes gėlės visur sumirgėjo, Ir nieks nebelankė to slėnio Kur aukso purienos žydėjo.

Jonas Morkunas.

ŽEMĖ

Seniau garsiosios girios čia ošė Ir klaukiosios dvasios skrajojo; Dabar jau niekas jų nedaboją— Tuos plotus kaimų kaimai tik puošia. Bet žmonės nuliudė, kažko vis šaukia: "Vargas šioj uždaroj žemėj!" Jie snaudžia ir žiopsi ir laukia Kada tik praeis tos dienos aptemė.... O aš juk pamėgau ir net pamylėjau Žinot ką: Gal jaunąją rožę? O ne! Aš tą audringą žemę regėjęs, Į kampą nusviedęs tas žemiškas fejas — Aš žemę, tik žemę mylėjau!

Ben. Babrauskas.

Kaip žmogus sunaudoja laiką. Mokslininkai apskaičiavo kad, vidutiniai imant, žmogus kuris išgyveno 50 metų, šitaip sunaudojo savo laiką: miegui — 6000 dienų; valgiui — 1,500 dienų; darbui — 6,500 dienų; vaikščiojimui — 800 dienų; linksminiui — 4,000 dienų; sirgimui — 500 dienų. Per tą laiką suvalgo 17,000 svarų duonos, 16,000 svarų mėsos, 4,600 svarų daržovių, kiaušinių, sviesto ir tt. Išgeria visokių rūšių skystimų 31,500 litrų.

—Muzika sužavėja net laukinį žvėrį.

—Tyra sąžinė juokiasi prieš klaidingus apkaltinimus.

—Milijonai žmonių mirė padarymai keleto žmonių Didžiais.

Skaitykit savo gerai žinomo ir mylimo poeto JONO MORKUNO parašytą apysaką "NEŽINOMO KAREIVIO KAPAS"

Tai yra įdomi, didelė 185 pusl. apysaka iš Lietuvių kovų už Nepriklausomybę. Tuo pat laiku susipažinsit su vienu iš gražiausių mūsų šios dienos tautinės literatūros kūrinių parašytų ir išleistų Lietuvoje. Su prisuntimu kainą \$1.00. Prisiųskit laiške \$1.00 pažymėdami knygos vardą.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

grobė kelis vaikus, tarp jų ir Meruną, ir išsigabeno su savim savais keliais iš kur jie buvo atėję.

Toks tai buvo likimas Meruno — juodo karžygio ir Alinos sunaus, — kuriuo tėvai taip džiaugėsi, kurs buvo vaisiumi didelės meilės dviejų žmonių, bet neilgai skirtas džiaugtis.

Kad Alina buvo skyrus Meruną Daugupiams valdyti, vietoje Gaižio, tai buvo tiesa, bet ji apie tai Ardžiui dar nebuvo užsiminus, tik savyje tą viltį augino. O kad Želvė tą nujautė ir susamprotavo, norėdama kad jos dukters sunus Gaižys liktų valdovu, to pasiekimui panaudojo sau patinkamus žygius, ir laimėjo. Kur Merunas buvo ir kas toliau su juo atsitiko pamatysime vėliau.

Seka: Meruno Išieškimas.

KURŠENAI

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Miestelis kurio kapinėse ištisi rašytojas švietėjas Laurynas Ivinskis.

Kuršėnai yra šiaulių apskrityje miestelis. Guli ant pat Ventos upės kranto, kuri vingiuodama ir plėdama nueina į Latviją ir įteka į Baltijos jūrą.

Gyventojų Kuršėnuose priskaitoma apie 4000. Iš svarbesnių įstaigų yra šios: Valsčiaus valdyba, Policija, Paštas, Tardytojas, Žydų liaudies bankas, ir Ukinių taupomoji kasa (bankelis).

Iš organizacijų tenka pažymėti Šaulių būrį, kuris turi savo dūdų orkestrą ir chorą, visos inteligentinės pajėgos susibūrusios po šaulių vėliava.

Kadangi Kuršėnuose baigiama statyti nauja betoninė bažnyčia, šauliai pasižadėjo įdėti į tris didelius langus kurie bus Lietuviško stiliaus ir su šaulių ženkais. Langai kainuos 500 litų.

Iš abiejų pusių Kuršėnų eina geležinkeliai, bet pačiame miestelyje stoties nėra. Artimiausia stotis Paventa — 3 kilometrai; antroji pusėj stotis Kuršėnai, 4 km.

Prieš didįjį karą ant šv. Jono atlaidų privažiudavo žmonių iš visos Lietuvos kampu, budavo didžiausias jomarkas. Bet po karo labai mažai į atlaidus besuvažiuoja.

Šiaip Kuršėnuose didelių fabrikų nėra. Yra pora lentpjūvių, pora plytinių, kuriose dirba didesnis skaičius darbininkų. Mažesnes įmones sudaro molinių indų dirbtuvės, kurių yra septynios, ir dvi kokių. Puodų dirbtuvės hygienos atžvilgiu labai prastai stovi: dulkėtos, mažos, ir perdaug (kai kurios) karštos, todėl visi puodžiai-darbininkai yra liesi ir išbalę.

Puodų dirbtuvėse visi įrankiai yra užsilikę iš akmens amžiaus laikų (giri-

nos (švinui su smėliu malti) sukamos rankom, molis minamas kojom, patys varstotai ("mašinos") meistrių yra su kojom spiriami. Jei gerbiami užjūrio broliai atlankytų Kuršėnus ir puodų dirbtuves tai jaustųsi pakliuvę į senovišką muziejų, nes puodų dirbtuvėse nematyti nei technikos nei jokios kultūros pažangos, išskyrus žibalinės lempas nr. 5, kurios savo silpna šviesa primena senovės Lietuvių "žibincius"-skalas.

Visos didesnės įmonės bei krautuvės Žydų rankose. Yra keletas ir Lietuvių krautuvų. Gal stiprėjant tautiniam susipratimui ir Lietuviai daugiau palaikys savuosius.

Kuršėnai savo tarmę nėra tikri Zemačiai, nes kalba šiek-tiek kitaip negu tikrieji Zemačiai. Kuršėniškai duona vadinama "duna", Zemačiai gi — "douna".

Be Lietuvių ir Žydų, Kuršėnuose gyvena čigonai, kurie jokių kitų darbų neužsiima kaip arklių mainymu. Iš raišo arklio padaro sveigą ir greitą kaip žaibą; iš seno jauna, iš lėso rieby, bet tik tol kol parduoda arba išmaino, o paskui tai arklys vėl lieka niekam netikęs. Jie tame yra specialistai ir lengvai apgauna žmones.

Kuršėnų katalikiškose kapinėse išsi palaidotas Laurynas Ivinskis, Lietuvių rašytojas, pirmutinio Lietuviško kalendoriaus išleidėjas. Jo kapas ilgus metus buvo aplužęs, krumais apaugęs, tik 1926 metais Pavasarininkai su Kun. Kiečia priešakyje garbingo asmens kapą sutvarkė ir šiandien kiekvienas gali matyti kad nėra užmirštas tas asmuo kurs Sibiro grėšiančiu laikui mums Lietuviams nešė šviesą.

Šiaip kalnų bei piliakalnių apie Kuršėnus nėra. Ventos Pumplys.

Kas platina "Dirvą" — tas platina Apšvietą.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

POPIERIAVIMAS IR SIENINIŲ POPIERŲ VALYMAS MANO SPECIALISKUMAS.

Šiame darbe turiu 12 metų patyrimo. Mano darbas yra visiškai patenkinantis ir garantuojamas. Aš dabar gyvenu Lietuvių srityje ir suteikiu jums greitą ir gerą patarnavimą. Apskaičiavimus suteikiu greitai ir be jokių išlygų.

JOHN BINDER

1430 EAST 65TH STREET

HEnderson 1615.

MUCH CHEAPER BY BOAT

FARES REDUCED

For comfort, economy and real pleasure, nothing equals travel by the great ships of the C & B Line. From Cleveland to Buffalo fare is now only \$3.75 one way or \$6.50 round trip; week-end round trip only \$3.75. Steamers each way leave at 9:00 P. M.

STATEROOMS REDUCED

Upper berths are now as low as \$1.00; lower berths, \$1.50; staterooms, \$2.50 and \$3.00. Parlors, with and without bath, are proportionately lower. Excellent meals are offered at attractive prices. Ask your local tourist or ticket agent for C & B folders giving full detail of all tours, trips and services.

AUTO RATES REDUCED

Here are the lowest, most attractive automobile rates ever offered. From Cleveland to Buffalo, or Buffalo to Cleveland, one way \$3.00 or \$5.00 for the round trip. Cars over 120 inch wheelbase slightly higher. Round trip tickets give option of either Buffalo or Pt. Stanley Division. It's cheaper to ship your car than to drive it, and you save a day.

SPECIAL 1933 ALL EXPENSE TOURS

These include return trips from Cleveland to London, Ontario; to Buffalo; to Niagara Falls; to Alexandria Bay; Thousand Islands; up the Saguenay River; and Chicago's World's Fair cruises; fire, staterooms, meals and sight-seeing trips included. Write for special folders on these tours as well as regular trips to following points: The Cleveland and Buffalo Transit Co., 9th Street Pier, Cleveland, Ohio.

MALONUS IR NEMALONUS IŠPUDIS

Vilniui Vaduoti Sąjunga išleido knygetes apie Lenkų sušaudytą Lietuvį, Joną Bakanauską. Kaina 20 Lietuviškų centų. Bakanauską Lenkai sušaudė už tai kad jis budamas Lenkijos kariūnėje neva šnipinėjęs Lietuvos naudai. Knygutėje aprašoma išdavikės Lužytės biografiija ir žuvusio Bakanausko biografiija ir jo paskutinis laiškas motinai.

Tų knygučių man atvežus į Rokiškį žmonės labai noriai pirkė. Žydai net pareikalavo 100 egz. Bet turtingas Amerikietis, I. Guzikas, Chicagojietis, visiškai atsisakė nusipirkti nors vieną knygelę. Tokiu Guzikausko pasiūlymu labai pasipiktino žmonės ir vietos žydai. Guzikas yra uolus katalikų veikėjas.

P. Kriukelis

SUNUS SUDEGINO TĖVĄ

Vilkaviškis. — Per sekmines Ramoniškių kaime, Pačerių vals., Petro Ilgūno ukyje kilo gaisras. Užsidegė gyvenamas namas. Už kokio kilometro, Parausių kaime, buvo jaunimo pasilinksminimas ir jo dalyviai greitai suskubo atbėgti gaisro gesinti. Bebaigiant namui degti, pasigesta senoko, Petro Ilgūno. Bežiurnėjant buvo surasta kad senukas negyvas gulė degančioje seklyčioje. Kartimis ji apdegusi iš ugnies ištraukė. Velionis buvo apie 60 m. amžiaus.

Tą pačią dieną velionies sunus Jonas šoko į prūdą nusikandinti. Tačiau kaimynas jį ištraukė jau visai be sąmonės ir nuvežė į Piliškius pas gydytoją, kuris jį atgaivino.

Skrodžiant sudegusio senio lavoną buvo nustatyta kad Petras Ilgūnas buvo pirma dvim revolverio šūviais nušautas. Tą padarius buvo įtartas jo sunus Jonas. Policijos klausiamas Jonas prisipažino tėvą nušovęs ir to paslėpimui padegė namą. Su tėvu nesutikdavo už ukės valdymą. Jonas Ilgūnas sumintas ir pasodintas kalėjiman.

"L.A."

VINCAS GUDINAS

Perkėlė savo būrį į naują patogesnę vietą, gražiai įrengtą ir tinkamą visiems užieiti. Apsilankykit, o busit patenkinti mūsų vaistingumu ir patarnavimu.

VISOI SALDAINIAI, GERAS ALUS.

Atdara iki vėlumai. (27)

6908 Superior Ave.

ROSEDALE Dry Cleaning Co.

C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.

J. J. LAZICKAS JEWELER — RADIOS

6407 Superior Ave. Prie E. 66th Street — ENdicott 4638

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA 6824 Superior Ave. Įaipi užlaikau savą mėsinę 1310 Russell Road

Oskar Gensel KAPAMS PAMINKLAI

Granito, Marmuro, Bronzos Kapams akmenys nuo \$15 aukštn 17 metų patyrimo. Tukštančiai patenkintų kostumerių. 6108-12 Lorain Ave. EVergreen 0725 (25)

F. M. LAIT, M.D. LIETUVIS GYDYTOJAS

1155 East 79th St.

Ofiso valandos: 12 iki 2 6 iki 8 vakare.

CURRY FUMIGATING INC.

Laisnuoti Operatoriai TARAKONUS, BLAKES

Kandis ir Ligų Perus ir Kitokius Nešvarumus Pasekmingai Išnaikinam Mes naudojame

HYDRO-CYANIC GAS

Apskaičiavimai Dykai.

DISTRIBUTORIAI Oriental Exterminating Products METINIAI KONTRAKTAI MUSŲ SPECIALUMAS.

Patarnavimas dieną ir naktį

Garfield 3696 9400 Hough Ave. CLEVELAND, OHIO

Akron Office

HEmlock 5523

C. PAKELTIS

Perkėlė savo Vaistinę į naują vietą

1117 EAST 79TH ST.

Užlaiko visokias importuotas ir Amerikoniškas gyduotes nuo visokių aštrių ir užsi-senėjusių ligų, k. t. vidurių kataro, reumatizmo, kosulio, visokių užsi-senėjusių žaizdų ir kitų visų negerumų, veneriškų ligų, kraujo nusilpnėjimo, lytiško nusilpnėjimo, ir tt. (28)

C. PAKELTIS 1117 E. 79 St. Cleveland, O. Telef. ENd. 8533 ir 8534

ALUS! ALUS!

Užkviečiame visus Lietuvius ateiti ir išsigerti šalto iš butelio (on tap) alaus, taipgi ir iš bonkų. Trečiadienio vakarais duodam Spaghetti vakarinę už 15c, o penktadienio vakare duodam "fish" vakarinę irgi už 15c. Užlaikom didelį sandėlį visų Clevelando bravorų alaus. Kaina už dėžę 24 bonkų \$2.25. Kurie norit turēt alaus namuose telefonuokit ENdicott 0677. o mes pristatysim jums į namus. Valandos nuo 8 ryto iki 11 vakare.

P. VASILIAUSKAS ir A. ZDANIS.

1466 E. 66 St. Tel. ENd. 0677

BEROS STUDIO

For "Fine Photographs"

PADAROME FOTOGRAFIJAS TAIP PUIKIAS KAD JOMIS VISADOS PASIDIDŽIUOSIT.

PORTRETAI IR KUDIŲ PAVEIKSLAI MUSŲ SPECIALISKUMAS.

Paveikslai garantuoti laikyti nuo 50 iki 60 metų. Musų Kainos: Visai Prieinamos.

1203 NORWOOD ROAD

Telefonas: HEnd. 0379 (29) Atdara Vakaraus.

ARMSTRONG'S LAUNDRY

Taupykit pinigus kai Taupysit ir Darba

Tą atsieksit duodami skalbinius į Armstrong's Laundry.

Specialė kaina DAMP WASH (Gražinam šlapius) Ketvirtadienį, Penktadienį ir Šeštadienį \$1 THRIFF SERVICE 12 svarų — 99c.

ROUGH DRY — 19 sv. \$1.00 (po 3c svaras virš to) Musų skalbykla puikiausia įrengta visame mieste ir skalbiame Blanketus, Langines ir Kaldras. Musų patarnavimas jums pilniausia patiks. Seniausia įstaiga West Side.

Lake Ave. prie W. 76 St. EVergreen 2047 MES PAIMAM SKALBINIUS IŠ EAST SIDE

PABAIGA JAU NETOLI!

Skubėkit — Pirkitės Dabar — nes

Administratoriaus Išpardavimas tuoj Baigsis

DIDŽIAUSIAS SANDELIS VYRAMS IR VAIKAMS

SIUTŲ — SKRYBĖLIŲ — REIKMENŲ

Atiduodama už tokias nupigintas kainas kad jūs niekad negausit jų taip pigiai pirkti. Aprengkit dabar savo vaikus, ir vyrai įs gykit sau reikmenis pigiai.

THE KRAMER & REICH CO.

7002-04 Superior Avenue Kampas Giddings Rd.

R. H. CONRAD

Mes išdirbame visokias rūšies medžio padargus del restaurantų, alaus darby, taipgi kedės, medžio išdrožinėjimus sulyg jūsų pareikalavimo, taipgi patternas, ir viską kas tik iš medžio daroma. Padarome status counters) del gėrimo užėgų. Apkainavimas suteikiama dykai. (26)

2111 West 25th St. Cleveland, Ohio

BRAMLEY'S LUNCH

ALUS STIKLAIS ir BONKOMIS

Dviejų rūšių alus — vietinis ir iš Pensylvanijos. Pristatome ir į namus.

Visoki sandvičiai ir užkandžiai.

Atdara iki vidurnakčio. (26)

1309 Addison Road

\$9.40 CHICAGO

kelionė į abu galu į

PASAULINĖ PARODA NICKEL PLATE ROAD

(Tikietas geras 9 dienoms)

LIETUVIŲ DIENA BUS LIEPOS 16

Kurie norite pamatyti Pasaulinę Parodą ir dalyvauti Lietuvių Dienos iškilmėse ir kitose apeigose rengkitės važiuoti su buriu Clevelando Lietuvių. Užsisakykit sau vietas atpigintu traukiniu. Dabar jau laikas registruotis jeigu norit patekti į ekskursiją.

Kreipkitės į "Dirvos" Agentūrą

6827 Superior Ave. ENdicott 4486.

Patirk kodėl virš milijonas kitų Amerikos moterų verda Elektra. Greitas, švarus, vėsus, ekonomiškas, geriausias

6 Model Electric Kitchens

ELECTRICAL LEAGUE AUDITORIUM

Admission Free • Nothing for Sale • Open Daily 9 to 5 BUILDERS EXCHANGE BUILDING • 18TH FLOOR PROSPECT NEAR ONTARIO • ONE BLOCK FROM PUBLIC SQUARE

"You, too, will cook with Electricity"

NIKODEMAS A. WILKELIS

(Neverauskas)

Licensed Funeral Director

Visiems gerai žinomas jaunas Lietuvis atidarė savo modernišką laidotuvių vietą

WILKELIS FUNERAL HOME

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienk musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be išizvelgimo į kaštus. Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

GERIAUSIAS KAMBARIŲ SIENŲ POPIERIUOTOJAS

Aš tik ką sugrįžau iš Floridos, kur dirbau prie popieravimo ir išpuosimo daugybės karbarių Palm Beach ir norėčiau pasidaruoti jums tame pačiame darbe už visai prieinamą kainą. Sutinku eiti į visas Clevelando dalis. Jokis darbas nėra permažas, ir aš šiekliu darba beveik už kaštus. Jeigu norite tilrai gero darbo ir už mažą užmokestį kreipkitės į mane. (27)

FRITZ METSCH

3228 WEST 90 ST. CLEVELAND, O.

MRS. A. JAKUBS

(A. JAKUBAUSKIENE)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligo-nių pervažimui į ir iš ligo-nučių. Kainos sažinin-gos. Zemiausia kaina laidotuviams visos 123os \$150 ir aukštn be apribojimo. Reikal telefonuokit.

6621 Edna Avenue

ENdicott 1763

KAS GIRDET CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

"DIRVOS" PIKNIKAS LIEPOS-JULY 4

Andersonso Farmoj

"Dirvos" bendrovė yra pasižymėjusi savo žemėnais ir vasariniais perengimais, nes kada tik kas bėna "Dirvos" surengta vis būna kokių nors įvairių. Būna geri programai su artistais iš kitų miestų, būna geri sokiama orkestrai ir prie to dar atsilankiusieji gauna dovanų kelias "Dirvos" metines prenumeratas ir šiaip visokių dovanų.

Štai dabar "Dirva" rengia didelį pikniką antradienį, Liepos 4 d., Andersonso Farmoj. Tai bus taip sakant tikras "Amerikonis Fordžiulajus". Pradedant ryte ir tęsiant per visą dieną: bus šokiai, dainos, kortavimas, visokie žaislai dideliems ir mažiems; rinkimai storių ir plonių vyrų ir moterų, jauniųsių kūdikų ir seniausių asmenų. Taigi kas tik galit bent kuo atsizimoti nepasilikit namie, nes nežinot ką naudingo pralaimėsite.

O sulaukus vakaro tai bus tikras "Fordžiulajus", kaip paprastai vadiname "fire works" ir visko kito.

Prie to, dabar gyvenam naujo Rooseveltto gadynėj: atsiradus alučiui atgijo visas senoviskas vaišingumas. Taigi šiame piknike sueisite savo draugus, vietinius, iš Akrono ir iš rengiasi važiuoti į "Dirvos" didelių aplinkinių miestų, nes visi dėl "Fordžiulajų".

Sokiama gros visų mylimas Luizos orkestras. Įžanga suaugusiems tik 25c., o vaikams nemokamai. Jonas Jarus.

LIET. DEMOKRATŲ Klubo svarbus ekstrasusirinkimas bus kito ketvirtadienio vakarą, Liepos 6 d., Lietuvių salėje, nuo 8 val. Tai bus apkalbėjimas nominacijų miesto majoro kandidato ir kiti svarbūs reikalai. Kadangi dabar karštas oras, valdyba apsirupino kad nariai ir narės neprakaituotų, taigi kurie atsilankys su nariėmis kortelėmis arba atėję išsiims korteles naujai, tie visi bus pavaisinti šaltu alučiu. (Žiūrėkit skelbimą šiame p.)

BAIGĖ MOKYKLAS. Birželio mokyklų pabaigos terminu baigė penkias High Schools 1,376 mokiniai. Tarp jų šie lietuviai (kurių pavardės paduota Lietuviškai): East Technical High School: Bernard Burkons, William Debesis, Jerome Lutkus, Victor Shimelonis, John Kaminskas, Peter Kunigonis, Frank Lapinskas, Felix Smigel, Peter Vito-nis, Vitus Zelinskas, Frank Samolis.

East High: Vitold Kubilis, Charles Jaconis. Collinwood High: John Blaskis, Sophia Elazunas, Rita Jusko, George Kasulonis, Hilda Zebrys, Edward Petraitis. John Hay High: Helen Jedauggas, Julie Shimkus, Mary Kounas.

CL. LIET. KAT. DR-JŲ Saryšis turės didelį pikniką šį sekmadienį, Liepos 2 d., žinomoje vietoje, Haag's Grove, prie Broadview. Pradžią 10 val. ryto. Įžanga 25c. Prie įžangos tikietu bus duodama išlaimejimui dovanos. Pasitikime kad plati Clevelando visuomenė atsilankys ir parems Saryšį, kuris nuolat remia viešus tautiškus-visuomeniškus darbus. Komisija.

SLA. 14 KP. svarbus pusmetinis susirinkimas atsisbus Liepos 5 d. Lietuvių salėje, 7:30 val. vakare. Nariai malonėsit kuoskaitlingiausia atsilankyti, kurie nemokėję užsimokėti savo duokles. Taigpi bus svarbūs raportai. J. G. Polteris.

KAS RENGİAMA

—Liepos 2 d. Liet. Kat. Dr-jų Saryšio piknikas Haag's darže, Broadview rd.

—Liepos 4 d. (antradienį) "DIRVOS" FORDŽIULAJUS—Andersonso farmoj.

—Liepos 23—Šv. Jurgio parapijos piknikas.

—Liepos 30—SLA. 14 kuopos piknikas Andersonso farmoj. Rugs. 13—SLRKA. 50 kp. piknikas Naujos Parapijos darže.

VAŽIUOJAM! I Pasaulinę Parodą

Kaip pasirodė, į Lietuvų Die-ną Chicago (Liepos 16) ren-giesi tiek Clevelandiečių kad viena autobusa jau nesutyls, bet kad visi galėtų kartu va-žiuoti nepersikirti, padaryta su-tartis su Nickel Plate geležkelio ir Lietuviai važiuos viename va-gone, kuriame tilps į 80 žmo-nų. Traukiniu nuvažiuojimas patogesnis štai dėl ko: Visu-dolai pigiau kaštuoja (žiūrė-kit skelbimą); daugiau pasa-žierių telpa; greičiau nuveža; na o kadangi dabar karšti orai tai traukinyje bus daug geriau, liuosiau sudėti ir yra kur pasi-vaikšioti.

Ekskursija aplis Clevelandą Liepos 14 d. ryte, praleis Chi-cagoje visą dieną 15 ir 16. Ku-ris norės galės likti (o kiti ga-lės grįžti 17 rytą arba išva-žiuoti 16 naktį).

Tikietai geri 9 dienoms. Ti-kietai jau gaunami "Dirvoje". Piubukit užsakyti. Vaziuojam! K. S. Karpis.

RADIO apie Lietuvius. Lie-pos 10 d. (pirmdienio vakare), apie 7 ar 7:15, iš stoties WJAY bus kalba apie Lietuvius Kul-turini Daržely ir Lietuvų kulturos nešėjus. Kalba bus Angliška. Kalbės Darželio valdybos narys. Taigpi bus Lietuviškas progra-mas. WJAY yra ta pati stotis iš kurios buvo duodami Lietu-viški programai.

LANĖSI AKRONIETĖS. Bir-želio 27 d. lankėsi redakcijoje Ivi Akronietės, A. Santackienė ir O. Kazlauskienė, geros "Dir-vos" rėmėjos. Atsilankė atnau-jinti savo prenumeratas "Dir-vos" ir apsilankė pas štaupus. Papasakojo kad Akrono šiuo tarpu gumines darbai eina ge-rai, ir žmonės jaučiasi atsigar-ze nuo depresijos.

Karolinos ir Jono Paulukonių, kurie pereitą vasarą išvažiavo į Lietuvą, giminės ar kas iš vai-kių prašomi atsiskauti "Dir-von".

LIETUVIAI LIEPOS 4 DIE-ŲS PROGRAME. Liepos 4, antradienio vakare, nuo 7 val., Edgewater parke, West Side, bus 14 tautų programai po va-dovyse WJAY radio stoties ir imco dainininko Stanley Alt-chuler. Lietuvius atstovaus bendras choras po vadovyse V. Greičiaus. Dainos bus girdet per garšakalbius. Kitos tautos turės savo sokių trupes. Lie-tuviai neužmirškite atsilankyti. Įžangos nebus.

Law Offices (Teisių Ofisai)
JOSEPH F. SAWICKI
1826-28 Standard Bank Bldg.
Cleveland. MAin 4848

LIETUVIŲ
DIRVIO
ATIDARYMO
IŠKILMIŲ
PROGRAMA
1. RENGIO 11
I. kairės į dešinę):
Pirmoj eilėj (sėdi):
L. Šukienė
(Liet. Kult. ln. sekr.)
O. Mihelichienė
(I vice pirm.)
Felix Matia
(Liet. Kult. Direktoriūs)
Ray T. Miller
(Miesto Majoras)
Adv. P. V. Cesnulis
(Darželio pirm.)
B. K. Balutis
(Liet. Ministeris)
William R. Hopkins
Jennie K. Zwick
K. S. Karpis
(Darželio sekr.)

ANTROJ EILĖJ:
A. Gričienė
O. Baltrukonienė,
M. Miščikienė,
J. Salasevičienė,
P. P. Muliois
(Darželio išd.)
P. Kundrotienė
(4 svetimtaučiai)
B. F. Simokaitis
(Chicagietis)
Jonas Jarus.

FOTOGRAFIJA
I. KLISA DARE
IR PADOVANOJO
"DIRVAI"
A. J. NAUNCIKAS

SVEČIAI. Vaziuodami au-tomobilu per Clevelandą, Bir-želio 21 d. pas p. K. Miliauskie-nę, 603 E. 97 St., sustojo p-lė Adelė Shukwit su broliu, iš Duryea, Pa. P-lė Adelė lanko University of Michigan, Ann Arbor, Mich. Ji taigpi yra vei-ikli narė tarp jaunimo savo mie-ste ir yra pirmininkė Wyoming Valley Lietuvių Jaunų Moterų Klubo.

PADEKA
Lietuvių Kultūrinio Darželio valdyba, varde visos L. Kul-tūrinio Darželio Sąjungos, istaria širdinga ačiū siems mūsų bi-znieriams ir veikėjams prisidė-jusiems prie Lietuvų Darželio atidarymo iškilmių Birželio 11 dieną.

J. Pečiuliui ir p. Pečiulienei už puikų vaikną kuris buvo pa-dėtas prie Dr. Basanavičiaus biusto.

N. Vilkeliui už automobilį.
Jonui Brazui už automobilį.
S. G. Laučiui už automobilį.
Lietuvių Salės bendrovei už kedes parkui.

ANTANAS STOČKUS, iš Ra-cine, Wis., prašomas tuoj atsi-saukti, nes gauta žinia iš na-mu kad sunkiai sužeistas jo su-nus ir šeima nori susizinti su tėvu. Atsisaukti pas V. Debe-sis, 7607 Star Ave.

ISVAŽIUOJA atostogu. Po-ai Skodžiai su visa šeima, nuo 1414 E. 65 St., ir p. M. Bara-nauskienė, automobiliu išvažiuo-ja į rytines valstijas apsilan-kyti pas savo gimines bei drau-gus Baltimorėj ir Philadelphi-joj ir New Yorke. Prie progos apsilankys sostinėje Washing-tone. Išvažiuoja Birželio 30 d. ir mano praleisti kelionese ke-lionėje. Linkėtina laimingos ir sveikiems grįžti. Draugas.

PIRMAS SEZONO PIKNIKAS
Rengia Lietuvų-Lenkų-Rusų darbininkai, žinomoje Neuros farmoje, šį sekmadienį, Liepos 2 d. Bus žaislai ir dovanos. Nuvažiuojimas: Pearl road iki Brunswick. Paskui po deš-inei ant Prospect rd. Ten rasit tolesnius nurodymus.

DIDELIS PIKNIKAS
Sėkm. Liepos 9 d., bus iškil-mingas piknikas Neuros sunaus sukaktuvių, puikiam Neuros Darže, Brunswick, O. Pradžią 10 val. ryto. Sokiama bus puik-ki usia muzika. Tikietai tik 25c ir už tuos gausit valgyti ir gerti. Visi kviečiami atsilan-kyti. (27)

ATSIMINIMAI IŠ CLEVELANDO PRAEITIES

Skaitykit "Dirvą", per visą vasarą turėsim aprašymų pačių seniausių Clevelando Lietuvių gyventojų.

PIJUS AKSYS.
38 metai Clevelande.

Gimiau Rugsėjo 15 dieną, 1899 metais, Pažeriu k., Vilkaviskio apskr., paskui kuomet bu-vau 9 metų amžiaus tėvai persikėlė į Rimavičių kaimą, Šun-skų par., Marijampolės apskr. Ten aš užaugau ir iš ten išva-žiavau į Ameriką. Nuo Rusi-jos kariuomenės buvau liuosas, todėl nuo tarnybos bėgti nereikėjo.

Lietuva apleidau 1895 metų pavasarį, gavėnios laikui. Jau buvau vedęs, bet žmona paliko Lietuvoje, o aš važiuavau į to-limą pasaulį laimės pasidairyti.

Per rubėžius perėjau slapta ties Stanaičiais, iš ten į Eitku-ras ėjau pėščias, paskui, su-dėres kelionei reikalingus daly-kas, iš Eitkunų traukiniu išva-žiavau į Antverpą, su kitais ke-leiviais. Vežė mus prastuose gyvulių traukiniuose, nes Vo-kiečiai tais laikais labai moko-jo išnaudoti keleivius. Paimdavo už geležkelio bilietą geros klesos ir už laivakortę taip pat paskai-tydavo pilnai, bet duodavo žem-iausios klesos bilietus. Nema-niau, kad taip prastai su žmo-nėmis galėtų apsieiti.

Antverpe sėdau į laivą, per jurą vežė 14 dienų, prasciausi laivu, ir kelionė buvo labai pra-ta. Kadangi pats pirkau laiva-kortę užtai mane ir išnaudojo, kaip visus kitus. Geriau va-žiudavo tie kuriems giminės iš Amerikos nusiųdavo laiva-kortes, bet ir tai jeigu Vokė-čiai sutikdavo pasužierius leis-ti į tą klesą kurioj laivakortę pirkta.

New Yorką pasiekiau Gegu-žės 1 d. ir iš ten traukiau tie-siog į Clevelandą, pas Antaną Kazlauską, kuris dabar su žmo-na jau mirė.

Jie tada gyveno ant dabarti-nės Sowinski ave. Tada toje vietoje (apie E. 79 St.) buvo tik farmos, bet ten pradėjo ap-sigyventi Lenkai, o Lietuviai, vis manydami kad Lenkai yra mums "broliai", irgi šliedavosi prie jų. Mat, galėdavo susi-kalbėti.

Man pribuvus, Clevelande Lietuviai jau turėjo keturias paskiras kolonijas šiame mie-ste: viena viršminėje vietoje, apie E. 79 St., kuri buvo pra-minta Poznane, nes čia buvo Lenkų lizdas ir su jais susig-yveno tie lietuviai kurie mėgo "poniškuoti". Kita kolonija — Džukų, buvo apie Woodhill;

trečia ant Hill st., sename mie-ste, kur lietuviai išsyk pradė-jo gyventi. Ketvirta gi buvo ant St. Clair apie E. 21 gatvę. Tai ta kolonija kuri neužilgo plačiausia išsivystė ir kur Lie-tuviai atliko daug gerų darbų, nors buvo atlikta kaip kas ir labai negero.

Ten jau gyveno Alšinskas, Skunskis, Ciglauskas ir kiti. Baltrukonis tada dar gyveno ant Line st., dabar E. 60 st.

Geriausias tad Lietuvis bar-zdaskutis buvo J. Kazlauskas, labai puikus žmogus. Bartose-vičius tada turėjo prie St. Clair ave. vartotų rakandų krautuve. Pirmutinis jo biznis buvo bar-zdaskutykla, kurią turėjo ant Ontario ir St. Clair.

Prezidentu tada buvo Grover Cleveland, Demokratas. Dar-bai tada ėjo labai prastai: bu-vo tikra panika. Žmonės bada-vo, buvo maitinami miesto lė-šomis, šeimoms davė kurą ir tt. Aš pats negavau darbo aštuo-nis mėnesius. Paskui jau ga-vau darbą Soda Ash dirbtuvėj.

Po devynių mėnesių mano gy-venimo Clevelande atvažiavo ir mano žmona.

Klebonu tada buvo Kun. Die-lininkaitis. Ir buvo keistas se-kančis dalykas. Iš Lietuvos bu-vau geras katalikas kaip ir vi-si kiti lietuviai. Bet Ameri-koje, neturėdamas darbo nei pi-nų aš nei dušios neturėjau ir niekas apie ją nesirupino. Ka-da ėmiau dirbti ir atsirado ki-zavimo pinigų, jau kunigėlis pradėjo apie mane sukkti ir kai-bėti apie tikėjimą ir dušią ir tt.

Kun. Dielininkaitis suorgan-i-zavo Lietuvos Sūnų Kareivių

draugiją po vardu šv. Kazimie-ro, kuri ir buvo žinoma "Kazi-miero gvardija". Vyranas rei-kėjo įsitaisyti ir uniformas ir šautuvus (kuriais betgi šaudyt nebuvo galima). Neužilgo ta draugija skilo, kada nariai ne-susitaikė kaslink to "kareivia-vimo": vieni norėjo būti uni-formuoti, kiti ne. Vieni liko šv. Kazimiero dr-jos nariais, o kiti Kareivių Draugijos, kurie norėjo būti "kareiviais".

Tada buvo draugijų organi-zavimo laikai. Mes sutvėrėm Dr. Vinco Dudirkos draugiją, aš prisirašiau vienas iš pirm-jų nariu.

(Bus daugiau)

LIET. DEMOKRATŲ

Klubo Specialis Svarbus Susirinkimas

Ketvirtadienio vak. LIEPOS-JULY 6, 8 val.

LIETUVIŲ SALEJE.

Sis susirinkimas svarbus visiems Lietuvų Demokratų Klu-bo nariams, nes bus nominavimas kandidato ant Miesto MAJORO ir bus kiti svarbūs reikalai aptarimui.

Po susirinkimo visiems nariams kurie atsilankys, bus DYKAI 3.2 SALTO ALAUS. Visi atsineškite savo ružavą 1933 metų narystės kortelę (su gaidžia). Taip pat kurie daino susirinkime įsirašys irgi gaus narystės kortelę ir klaus atsivedinimui nuo karščio. Valdyba.

"Dirvos"
Fordžiulajus

PIKNIKAS

Liepos-July 4, d.

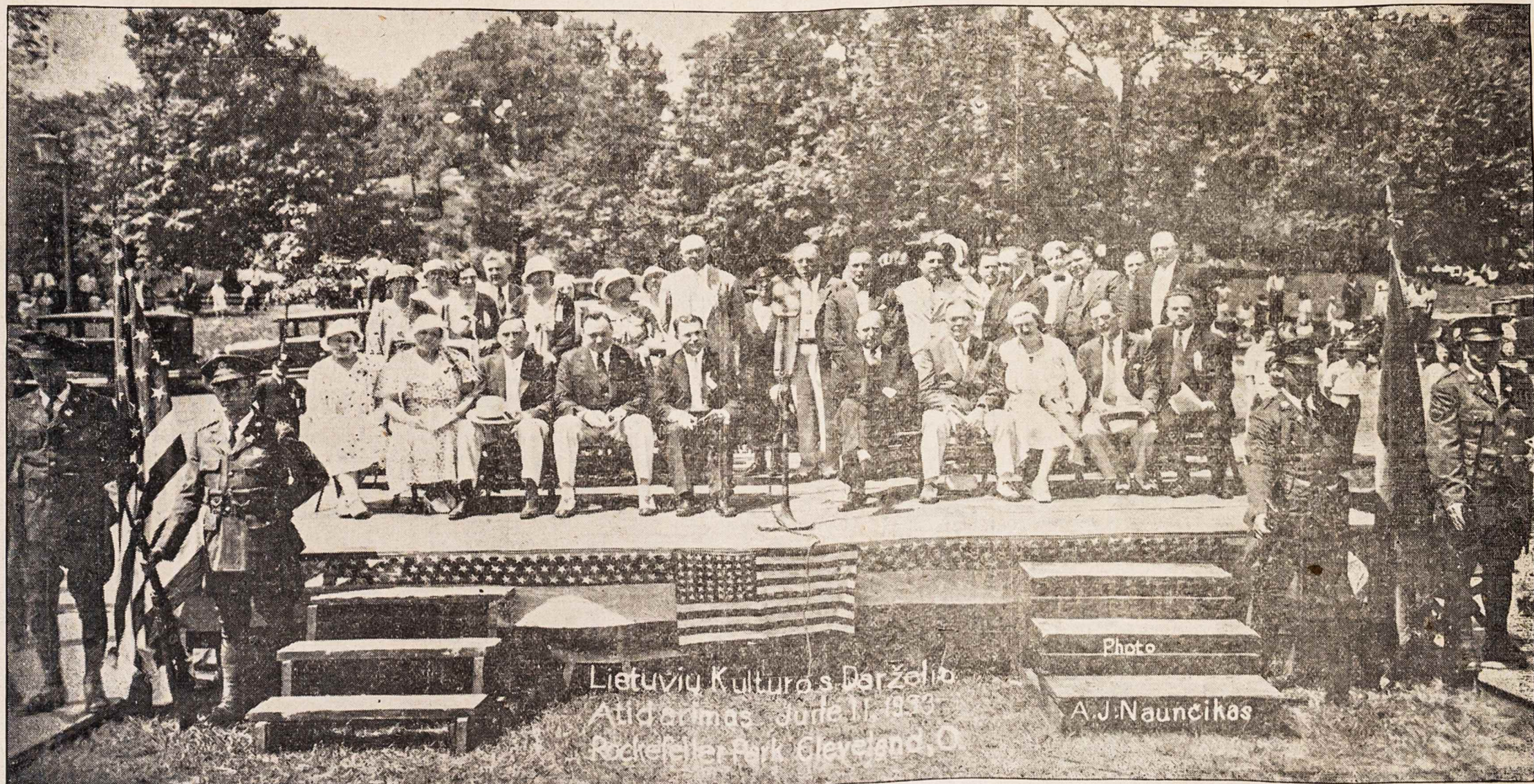
ANDERSON (V&G) DARŽE

(Visiems gerai žinomoj vietoj, prie Green Road, į pietus nuo Euclid)

Kurie norit turėti tikrai gerus laikus atsilankykit į šį "Dir-vos" Pikniką — čia per dieną smagiai pasišoksit, pasiče-tavosit su draugais skaniu alučiu, pasidinuosit Lietuviš-kų dainelių; pasimatysit su draugais iš aplinkinių mies-tų, na o magaryčioms laimėsit metines "Dirvos" prenu-meratas. To tik vieno verta į pikniką važiuoti.

Įžanga suaugusiems 25 centai.

Sokiama gros Luizos Orkestras.

Lietuvių Kultūros Darželis
Atdarymas, Jūlio 11, 1933
Rockefeller Park, Cleveland, O.

Photo

A. J. Nauncikas